

[Hendriksen.]

værende Omstændigheder, at denne Skibsførerskole, der jo tillige er den, der giver det største Underskud, nedlægges.

Men naturligvis er det beklageligt — det erkender jeg, og jeg er her enig med den ærede sidste Taler og sikkert med alle ærede Medlemmer i dette høje Ting —, at Forholdene synes at medføre, at den eneste Kostskole for Navigatorer nu maa nedlægges. Derfor finder jeg ligesom den sidste ærede Taler, at det vil være rigtigt, at vi underkaster Lovforslaget en kort og hurtig Udvalgsbehandling, navnlig fordi det fra om jeg saa maa sige Bogøsk Side hævdes, at Forholdene ikke helt er som anført i Bemærkningerne til Lovforslaget.

Man hævder fra denne Side, at det ganske vist er rigtigt, at Kostskolen i 6 Aar har givet et Underskud paa ca. 34 000 Kr.; men man peger paa, at af disse er Halvdelen eller ca. 17 000 Kr. gaaet til Nyanskaffelser og Leje, saaledes at det egentlige Underskud kun er 17 000 Kr., og hævder endvidere, at Underskuddet i det sidste Aar for Kostens Vedkommende kun har været ca. 1 060 Kr. Det kunde derfor efter min Mening være velbegrunder nærmere at overveje Spørgsmaalet i et Udvalg; men, som sagt, rent sagligt set kan jeg ikke komme til andet Resultat end, at det af Hensyn til Skibsfartens Forhold, og ogsaa af Hensyn til Navigationsundervisningen i det hele taget, er fuldt forsvarligt at nedlægge denne Skole.

Naar det ærede Medlem Hr. P. Andersen for lidt siden sagde, at dette blev jo ikke den sidste Navigationsskole, der skulde nedlægges, vil jeg dog tage et Forbehold for mit Partis Vedkommende; vi kan ikke paa Forhaand binde os til, at dette, at vi under visse Forhold gaar med til at nedlægge denne Navigationsskole, skulde medføre, at man fortsætter ad samme Vej.

Det ærede Medlem Hr. Tange sagde i samme Forbindelse, at den Omstændighed, at der nu var aabnet en Navigationsskole i Thorshavn, maaske havde haft Indflydelse paa Navigationsskolen i Bogø. Jeg tror ikke, dette er rigtigt, men det faktiske Forhold er i hvert Fald, at Thorshavn Navigationsskole nu er ved at være Landets mest søgte Navigationsskole, den har i alt Fald over 100 Elever; det er ogsaa ganske naturligt og rimeligt, at man i Thorshavn — da man paa Færøerne har Brug for et meget betydeligt Antal Navigatorer — er gaaet til og har faaet Tilsagn fra Rigsdagen om at faa sin egen Navigationsskole, den, der altsaa nu er i fuldt Sving.

Ogsaa Spørgsmaalet om Navigationslæreres Stilling, et Spørgsmaal, som den ærede sidste Taler var inde paa, skal jeg berøre med nogle Ord. Det forekommer mig i allerhøjeste Grad beklageligt, at Forholdene har udviklet sig saaledes som anført af den højtærede Minister for Søfart og Fiskeri, hvad der ogsaa staa fremført i Bemærkningerne til Lovforslaget, at Tilgangen til Navigationslærerstanden nu praktisk talt er standset. Det er en Udvikling, som ikke alene er i højeste Grad beklagelig, men maa volde Bekymring i vide Kredse, navnlig indenfor de Befolkningslag, der har Interesse for Skibsfarten.

Grunden til, at Tilgangen foreløbig er standset, er, som det ogsaa er paapeget, saavel af den højtærede Minister i hans Fremsettelsestale som i Bemærkningerne til Lovforslaget, at Lønningerne er for ringe og Uddannelsesomkostningerne, som Navigationslærer aspiranterne selv maa betale, for store. Dette har medført, at der ikke har været nogen Tilgang, og dette er, som sagt, overmaade beklageligt; og ogsaa for at faa dette Spørgsmaal nærmere belyst og for at naa til Klarhed over, om der ikke er Mulighed for at skaffe Tilgang til Navigationslærerstanden, er det nødvendigt at faa Lovforslaget behandlet i et Udvalg.

Det er jo dog saaledes, at det er lige saa nødvendigt at have gode og dygtige Navigationslærere, som det er at have gode og dygtige Lærere i al Almindelighed; for en Navigationslærer, der skal lære den unge Mand at blive en dygtig Navigator, en dygtig Styrmand, en dygtig Skibsfører, til hvem vi andre kan betro Liv og Gods, maa have en god Uddannelse og maa ogsaa have en saadan Løn, at han ikke synker ned i Proletariatet. Men Forholdet er i Øjeblikket dette, at Navigationslærere er lønnet væsentlig ringere end Statslærere, og hertil kommer, at der end ikke er sikret dem Pension, de faar en Understøttelse paa Finansloven.

Jeg tror altsaa, at det er nødvendigt at skride til visse Foranstaltninger, der kan forhindre den Kalamitet, som det er for Skibsfarten, at Tilgangen til Navigationslærerstanden er standset.

Naar det ærede Medlem Hr. Tange mener, at en Forbedring af disse Læreres Kaar vil medføre, at man ikke behøver at nedlægge f. Eks. Bogø Navigationsskole, at man straks vil faa tilstrækkeligt kvalificeret Arbejdskraft, er dette naturligvis urigtigt, for der vil jo gaa en Aarrække, inden der atter er uddannet dygtige Navigationslærere. Det bør vi have i Erindring i